

Directiebeoordeling CO₂-2022

Vaststelling van het CO₂ managementplan, de voortgang op de implementatie van de CO₂-Prestatieladder en activiteiten voor het komende jaar

Documenthistorie

Versie	Versiedatum	Omschrijving
1.0	05-05-2023	Definitief voor AKKOORD

Status document

Definitief

Sjabloonnummer

SJA-303-05 dd 03-03-2017v1.0

	Naam	Functie	Paraaf	Datum
Opgesteld	Tineke van der Peet	KVGM-coördinator		
Geaccepteerd	C.M. Nelis	Directeur		5-5-2023

INHOUD

1	INLEIDING	4
2	BESLUITVORMING	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Besluit over de organizational boundary	5
2.3	Uitkomsten interne en externe audit	5
2.4	Bevindingen vorige directiebeoordeling	5
2.5	CO ₂ -footprint en energiebeoordeling	6
2.6	Evaluatie doelstellingen en maatregelen	6
2.7	Projecten met gunningvoordeel	8
2.8	Vaststellen van de stuurcyclus	8
2.9	Communicatiebeleid	8
2.10	Participaties en initiatieven	8
2.11	Budget en investeringen	8
3	ACTIELIJST	8

BIJLAGEN

1. -

Directiebeoordeling CO₂-2022

1 INLEIDING

In deze directiebeoordeling vindt u een samenvatting van het CO₂-reductiesysteem van Aannemingsmaatschappij Markus B.V. (Markus). Doel van deze review is het in kaart brengen van het functioneren van het CO₂-reductiesysteem, een evaluatie daarop en eventueel het aanpassen van het huidige systeem. De CO₂-verantwoordelijke heeft zorggedragen voor correcte input. Aan de hand hiervan heeft het management een aantal besluiten genomen. De hieruit voortvloeiende acties worden opgenomen in de actielijst omtrent de CO₂-reductie.

De CO₂-Prestatieladder vereist het volgende van de directie:

1. Informeert of de Organizational Boundary en/of TVB matrix waar nodig is aangepast;
2. Zich laat informeren over de uitkomst van de interne en externe audit;
3. De voortgang van de doelstellingen en de acties uit de maatregelenlijst en of hier eventuele bijsturing op nodig is;
4. Zijn er nog zaken die opgepakt moesten worden aan de hand van de vorige directiebeoordeling en/of interne audit (corrigerende maatregelen);
5. Zich laat informeren over de CO₂-footprint, de uitgevoerde energiebeoordeling en mogelijke reductiemaatregelen (trends en ontwikkelingen);
6. Doelen vaststelt ten aanzien van de eigen CO₂-uitstoot;
7. Zich laten informeren over het communicatiebeleid dat is opgesteld voor de CO₂-prestatieladder, zowel in- als extern;
8. Zich laat informeren over de participaties waarin 'Markus' met anderen samenwerkt aan CO₂-reductie en de hieruit vloeiende maatregelen;
9. Budget vrijmaakt voor deelname aan initiatieven en investeringen.
10. Jaarlijks een directiebeoordeling uitvoert over bovenstaande besluiten en dit evalueert.

Bovenstaande punten komen terug in hoofdstuk 2 van dit rapport. Afsluitend is een actielijst geformuleerd, welke als input voor de volgende directiebeoordeling dient.

2 BESLUITVORMING

2.1 Algemeen

Per januari 2017 is Markus geen onderdeel meer van Boskalis Nederland BV en derhalve niet meer gecertificeerd voor de CO₂-Prestatieladder trede 5. Dit heeft ertoe geleid dat Markus in 2017 heeft besloten om zich voor de CO₂-Prestatieladder trede 3 te gaan certificeren.

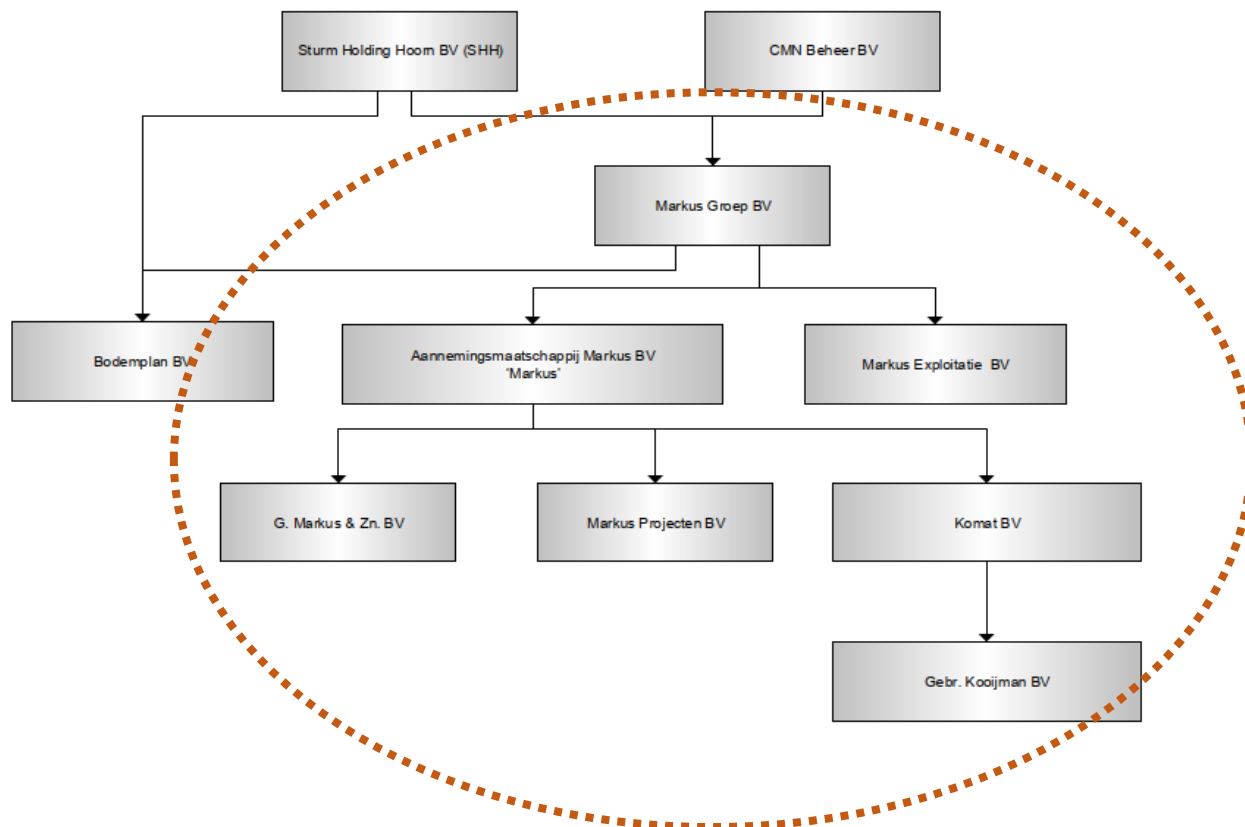
Dit heeft ertoe geleid dat Markus vanaf 2017 trede 3 gecertificeerd is.

Vervolgens is in 2018 het besluit genomen om ook voor trede 5 te certificeren. Als referentiejaar is 2017 gehanteerd.

Directiebeoordeling CO₂-2022

2.2 Besluit over de organizational boundary

De boundary is vastgesteld conform de eisen van de CO₂-prestatieladder en omvat:

2.3 Uitkomsten interne en externe audit

In juni 2021 is een interne audit uitgevoerd door Sven Hiskemuller van der Zijden (SHSC). De bevindingen uit deze interne audit zijn positief. De punten zijn uitgevoerd. Met uitzondering van de zelfevaluatie. Deze is niet meer vereist in Handboek versie 3.1.

In september 2021 is de externe audit uitgevoerd. Deze was eveneens positief. Behoudens de niet-kritische afwijking omdat de interne audit, die is uitgevoerd door een externe (onafhankelijke) partij niet geheel conform de nieuwe versie Handboek 3.1 is opgesteld. Deze afwijking is inmiddels afgehandeld en afgesloten. De interne audit, door de externe partij, is aangepast.

Aandachtspunten en risicogebieden uit de aangepaste interne audit zijn:

- Aantal communicatieberichten per jaar, dit dienen er twee te zijn en dienen eigenlijk in een reguliere frequentie terug te komen.
- De gewijzigde documentatie dient op alle plaatsen vervangen te worden door het juiste exemplaar, denk hierbij ook aan de website en SKAO.nl.

De bovenstaande aandachtspunten zijn bekend en worden opgevolgd. De reguliere frequentie is lastig te realiseren in verband met het afhankelijk zijn van externe partijen.

2.4 Bevindingen vorige directiebeoordeling

Niet van toepassing.

Directiebeoordeling CO₂-2022

2.5 CO₂-footprint en energiebeoordeling

De directe en indirecte GHG-emissies van Markus bedroeg in basisjaar 2017 2.315 ton CO₂. Hiervan werd 2.250 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1) en 65 ton CO₂ door indirecte emissies (scope 2). De scope 3 emissie in basisjaar 2017 bedroeg 11.411 ton CO₂.

In 2022 is de uitstoot 2.830 ton CO₂. Hiervan werd 2.780 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1) en 52 ton CO₂ door indirecte emissies (scope 2). De scope 3 emissie in 2021 bedroeg 12.158 ton CO₂.

Over de grootste emissiestroom is een analyse uitgevoerd. Daarnaast is over de grootste verbruikers een diepgaandere analyse gedaan, waarbij is onderzocht wat de huidige status is qua duurzaamheid (welke maatregelen worden reeds uitgevoerd) en welke mogelijkheden er zijn om nog verder te verduurzamen (zie energiebeoordeling, TAB emissie-inventaris).

2.6 Evaluatie doelstellingen en maatregelen

Markus heeft als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het basisjaar 2017 tot aan het jaar 2022, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

CO₂-reductiedoelstellingen Markus B.V.*

Markus B.V. stoot in 2022 ten opzichte van 2017 5% minder CO₂ uit (scope 1 & -2)
Markus B.V. stoot in 2022 ten opzichte van 2017 2,5% minder CO₂ uit (scope 3)

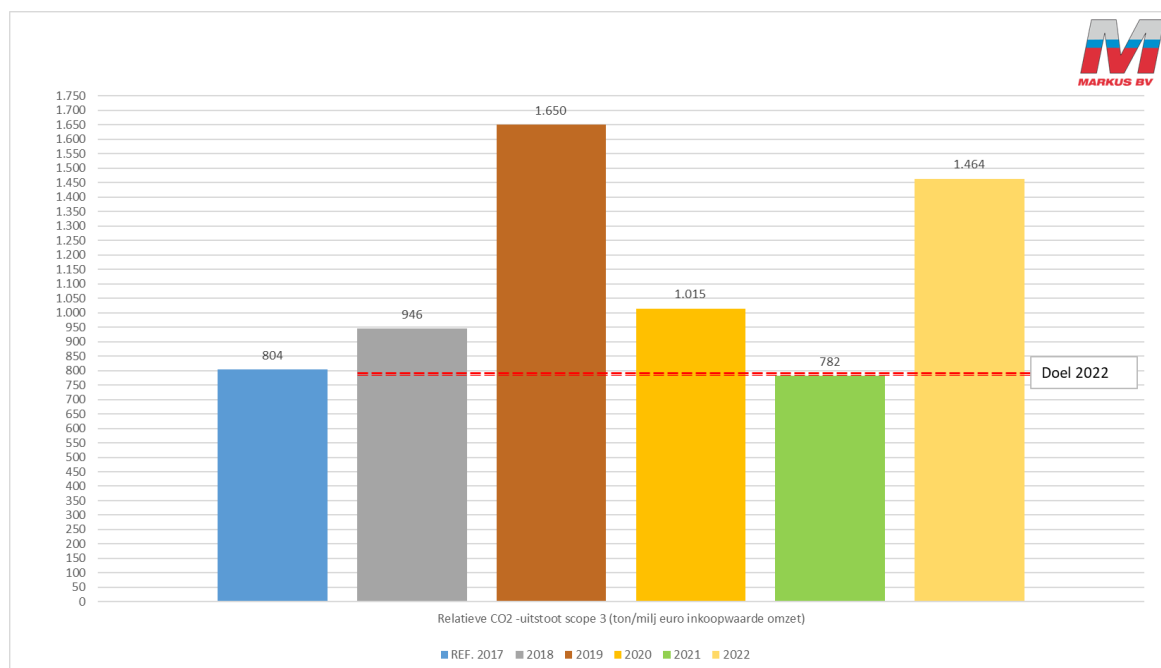
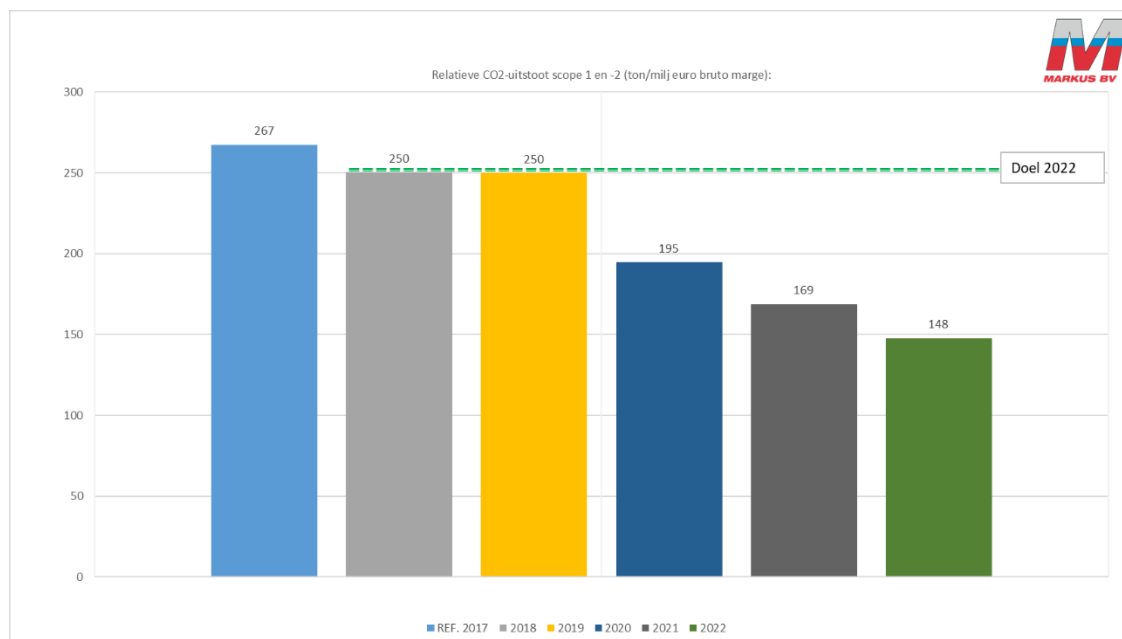
Bovengenoemde doelstelling wordt gerelateerd aan de behaalde brutomarge of inkoopwaarde van de omzet om de voortgang in CO₂-reductie te monitoren.

Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen als volgt:

- Scope 1: 5 % reductie in 2022 ten opzichte van 2017
- Scope 2: 0 % reductie in 2022 ten opzichte van 2017
- Scope 3: 2,5 % reductie in 2022 ten opzichte van 2017

Directiebeoordeling CO₂-2022

In onderstaande tabellen is de voortgang weergegeven.

De (relatieve) scope 1 en 2 uitstoot aanzienlijk is verlaagd (- 45%) ten opzichte van het referentiejaar. De doelstelling is dus behaald.

Uit analyse blijkt dat de (relatieve) scope 3 uitstoot niet is verlaagd, maar sterk is gestegen (+82%). Zoals ook in voorgaande jaren is gebleken is dat een ander soort werk een geheel andere scope 3 uitstoot oplevert! In 2022 is met name veel damwand ingekocht wat een hoge invloed heeft op de scope 3 uitstoot. Aangezien de daling een gevolg is van het soort werken blijft dit lastig te beïnvloeden.

Directiebeoordeling CO₂-2022

2.7 Projecten met gunningvoordeel

Markus B.V. en Gebr. van der Veecken B.V. zijn een combinatie aangegaan voor het project SOK (**S**amenwerkings**O**vereen**K**omst) Elementenverhardingen, perceel 1 van gemeente Amsterdam. Combinatie Markus-Veecken kreeg het project gegund op basis van het plan van aanpak 'Slim en schoon werken' en het plan 'Samenwerking'.

Eén van de criteria van de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI) voor dit project was het niveau van de inschrijver op de CO₂-prestatieladder van SKAO.

De werkzaamheden zijn medio september 2019 gestart. De SOK was nog steeds in uitvoering in 2022.

In 2022 is tevens gestart met het project Kavel 39. Tevens is in het 2022 Wheermolen-Oost aangenomen met gunningsvoordeel. Deze zal echter pas in 2023 in uitvoering gaan.

2.8 Vaststellen van de stuurcyclus

In het CO₂-Managementplan is een duidelijke Plan-Do-Check-Act cyclus opgenomen om de bereikbaarheid van de doelen en afwijking van het behalen van de doelen in kaart te brengen en structureel op te kunnen sturen. Dit is opgesteld met verantwoordelijkheden en taken. Deze stuurcyclus borgt dat de doelen die worden opgesteld voor de CO₂-prestatieladder daadwerkelijk worden behaald.

2.9 Communicatiebeleid

Ten minste halfjaarlijks wordt intern en extern gecommuniceerd over de CO₂-uitstoot, voortgang van doelstelling en maatregelen en mogelijkheid van individuele bijdrage van medewerkers. De communicatie over 2019 is allereerst gedaan via het Grondig Bekeken, via social media en de website. Er is al een redelijke mate van bewustzijn aanwezig bij medewerkers vanwege eerdere interne communicatie.

2.10 Participaties en initiatieven

Markus neemt actief deel aan een aantal CO₂-reductie-initiatieven, om zodoende de uitwisseling van kennis en groei van innovatieve ideeën te bevorderen. Voorbeeld hiervan is Nederland CO₂ Neutraal .

Daarnaast is Markus in het project SOK actief betrokken bij initiatieven vanuit de gemeente Amsterdam. In 2021 is ook het systeem opgezet om te werken conform het certificaat Circulair Slopen aangezien afvalstromen van grote invloed zijn op onze scope 3 uitstoot. Daarnaast zijn wij met enkele partijen aan de slag gegaan met het 'Living Lab Circulaire Bouwstromen Noord-Holland' waarbij we realtime in kaart willen brengen welke materialen er vrijkomen tijdens de sloop en demontage van gebouwen zodat deze opnieuw gebruikt kunnen worden in nieuw te bouwen panden.

2.11 Budget en investeringen

Voor het uitvoeren van de maatregelen, het behouden van het CO₂-Prestatieladder certificaat niveau 5 en participatie aan initiatief Nederland CO₂ Neutraal hebben we als directie een budget beschikbaar gesteld van circa € 10.000,- per jaar. Daarnaast is voor 2023 een materieelinvesteringsplan opgesteld én is voor MVO een budget van € 44.500 ,- beschikbaar gesteld.

3 ACTIELIJST

Naar aanleiding van de voorgaande evaluatie zijn de volgende acties geformuleerd:

1. Zie bestand CO₂-reductie en voortgang.

Directiebeoordeling CO₂-2022

BIJLAGE 1 ...